

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "için" kelimesi neden sonuç ilişkisi kurmaktadır?

- A) Üç gün için İstanbul'a gidecekmış.
- B) Sorun, bugün için çözülmüştür.
- C) Saha çamur olduğu için maç ertelenmiş.
- D) Bu gezi için ayrılan para azdır.
- E) Bu armağanı sizin için almıştım.

2. "Onun resimlerinde, kompozisyonlar son derece ölçülüdür; renkler tam bir barış halindedir."

Bu cümledeki "barış" kelimesi hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) düzen
- B) benzerlik
- C) tekdüzelik
- D) uyum
- E) yakınlık

3. "Anlam genişlemesi yoluyla somut anlamlı bir ad, bir de soyut anlam kazanabilir, örneğin, somut anlamıyla 'geçilen yer' demek olan 'yol' kelimesi 'yöntem' anlamına gelerek soyut bir anlam da kazanmıştır."

Böyle bir anlam değişmesini örneklendiren kelime, aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bunu yapmaya yürek ister, bu her babayığidin harcı değil.
- B) Bu gördüğün bulutlar, yağmur yüklü bulutlardır.
- C) Bu dağlar, geçit vermez sarp dağlardır.
- D) Ağaçlar, ilkyazda bir gelin gibi donanırlar.
- E) Yapının güzel bir görünümü vardı; taş, dantel gibi işlenmişti.

4. "Biraz daha bekleyemez misiniz?"

'Daha' kelimesi, aşağıdaki kullanımlardan hangisinde bu cümledekiyle aynı anlamdadır?

- A) Gideli daha yarım saat bile olmadı.
- B) Bundan daha uygun bir öneriniz yok muydu?
- C) Bunları daha kimse görmedi.
- D) Anlatsana, daha neler gördün?
- E) Sizce hangisi daha güzel; bu mu, öteki mi?

5. "O,yaşama savaşını, kişiliğinden aldığı güçle, düşe kalka sürdüren, hep yenilen ama yalnızca yenilgiye yenilmeyen hayat dolu bir insandı."

Bu cümlede altı çizili sözle, anlatılan kişinin hangi yanı belirtilmektedir?

- A) Başarısızlığa uğradığı halde yılgınlık göstermemesi
- B) Dayanma gücünü yeni duygularla beslemesi
- C) Yaşamın bütün acılarını görmüş olması
- D) Başarısızlıktan tedirginlik duymaması
- E) Mutluluk duygusuna çok değer vermesi

6. "Onun böyle sözler söyleyeceğini ummazdım."

Hangi cümlede "böyle" kelimesi bu cümledeki ile aynı görevde ve anlamda kullanılmıştır?

- A) Böyle arkadaşlıklar hiç hoşuma gitmiyor.
- B) Böyle söyleme, gücenirim.
- C) Böyle güzel bir maç hiç seyretmemiştim.
- D) Olay böyle duyulmuş anlaşılır.
- E) Demek ki o da böyle düşünüyormuş.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamca olumludur?

- A) Bunu birtakım kurallarla önlemek olur iş değil.
- B) Adamcağız, sandıkları kadar paralı değil.
- C) Gölün kıyısı, filmdeki gibi güzel değil.
- D) Son romanının dili öyle yalın değil.
- E) Köyden kente göçmeyi o da istemiyor değil.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "şaşırtma" anlamı vardır?

- A) Bu işi çok geciktirmeden yapar mısınız?
- B) Yeşilden daha tatlı renk mi olur?
- C) Caddeyi dolduran kalabalıktan geçmek kolay mı?
- D) Biraz sonra bir batağın içine dalmayayım mı?
- E) Herkes gibi siz de mi o adamı bekliyorsunuz?

9. "Bir tek kelimeyle belirtilebilecek bir kavramı, birden çok kelimeyle anlatmaya 'dolaylama' denir."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, dolaylama yoktur?

- A) Anadolu'da bağ kütüğüne, "omca" denir.
- B) Yavru vatandan yapılan ihracatta önemli artışlar oldu.
- C) Ormanların kralı, şimdi bir kafeste tutsaktır.
- D) Balıkçı, "Derya kuzuları!", diye bağıyordu.
- E) Büyük kurtarıcı, Anadolu'da yeni bir devlet kurdu.

10. Aşağıdakilerden hangisi, "Anlatımı nesnel bir nitelik taşıyor." cümlesine anlamca en yakındır?

- A) Söyleyişine her yönden özen gösteriyor.
- B) Cümlelerinde anlaşılabilir sözlere yer vermiyor.
- C) Kavramları benzetmeler ve karşılaştırmalarla açıklıyor.
- D) Anlatımda süsten, özentiden kaçmıyor.
- E) Düşüncelerini dile getirirken duygularını katmıyor.

11. I. Sağımız için gerekli olan besin maddelerinin bir bölümü sebze ve meyvelerde bulunur.

II. Kızartma, sıkma, kesme, tuzlama gibi işlemler yiyeceklerin besin değerini düşürür.

III. Vücudumuz için gerekli besin maddeleri belirlenmeli, aynı besini aynı ölçüde içerenlerin ucuz olanı seçilmelidir.

IV. Simit, poğaçaya, açma, tost, kek gibi yiyecekler yalnızca karbonhidrat yönünden zengindir.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde düşünce "eksiksiz ve belirli bir kesinlikle" anlatılmıştır?

- A) I. – II. B) I. – III. C) I. – IV. D) II. – III. E) II. – IV.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişinin iç dünyasına özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Çok az konuşan, hep dinleyen, dünyayla ilgisini kesmiş bir hali vardı.
- B) Güç işlerde çalışmaktan nasırlaşmış, kara kıllı ellerini çekinerek bana doğru uzattı.
- C) Kırılmış saçları, gülümseyen yüzü, yumuşak ses tonu ona bilgece bir görünüş veriyordu.
- D) Parmaklarında çok sigara içenlerde görülen bir sarılık, sesinde bir paslılık ve konuşmasında da ürkek bir hava vardı.
- E) Bir harita kadar çizgili, çiçek bozuğu yüzü, çok acı ve sıkıntı çektiğini gösteriyordu.

13. "Romanlarda 'alçak gönüllülüğün' insana neler kazandırdığı çok işlenmiştir de neler kaybettiği üstünde pek durulmamıştır."

Bu yarıdakine benzer bir olumluluk-olumsuzluk ilişkisi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Sanatın iyisi ne kadar mutlu bir aydınlıksa kötüsü de o ölçüde ezici bir karanlıktır.
- B) Atom gücü gibi bir şeydir sanat; insanoğlu onu, yapmak için de kullanabilir, yıkmak için de.
- C) Sanatın gerçeği, hem sanatçıyı hem çevresini tedirgin eder; sahresiyse tedirgin etmez, kafasını, yüreğini' körletir.
- D) Ne sanat bilimden ne bilim sanattan çıkar; ama birinin olmadığı yerde öteki de yoktur.
- E) Gerçek sanatçı bilinliğe özenmediği gibi gerçek bilgin de sanatçılığa özenmez.

14. "Genç sanatçı, getirdiği yeni ses ve seçkin hikâye tadıyla, hikâyeciliğimiz: için şimdiden, daha bu ilk kitabıyla bir kazanç sayılmalıdır. "cümlesinde "şimdiden" sözü hikâyecinin hangi yönünü belirtmektedir?

- A) Hikâyelerinin yapı ve anlatım bakımından kusursuzluğunu
- B) Hikâyeciliğimizde yeni bir çığır açacağını
- C) Şimdiye kadar görülen en başarılı sanatçı olduğunu
- D) İleride daha başarılı bir sanatçı olacağını
- E) Gelecekteki ürünlerinin de hikâye türünde olacağını

15. "Her nedense bir hikâye seçin 'Roman öğeleri taşıyor, romancı tavrıyla yazılmış' dersiniz, bu övgü sayılır da bir roman için 'Hikâyeci kaleminden çıkmış, hikâye özellikleri ağır basıyor.' dersiniz, yergilerin en acımasızını yaptığınız sanılır. Kuşkusuz yanıltır bu."

Bu parçada yanlışlığından söz edilen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanın dil örgüsünün hikâyenininkinden farklı olduğu
- B) Güzel roman yazmanın, güzel hikâye yazmaktan daha zor olduğu
- C) Hikâyenin romana göre farklı bir yöntemle yazıldığı
- D) Romanın, hikâyenin genişletilmiş bir biçimi olduğu
- E) Roman türünün, hikâyeden, daha üstün nitelikler taşıdığı

16. "Beni genel değer yargılarıyla anlamaya çalışanları anlayamam." der Yahya Kemal. "Ben bir sanatkârim, bir sentezim. İklim, çevre, kültür, zaman hepsinin oluşturduğu bir sentez. Yani sadece kendime benzerim."

Kendisinden böyle söz eden bir sanatçının ağır basan niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) çok yönlülük
- B) yaratıcılık
- C) üstün yeteneklilik
- D) olağanüstülük
- E) özgünlük

17. "Memduh Şevket Esendal, sanatçıları, 'toplumun önünden gidenler ve ardından gidenler' diye ikiye ayırıyor. Birincilere 'topluma ışık tutanlar', ikincilere de 'ayna tutanlar' diyor."

Aşağıdaki görüşlerden hangisi "toplumun ardından giden" bir romancı tarafından benimsenemez?

- A) Roman bir toplumsal tutanaktır.
- B) Romancı toplum gerçeklerini, his ve hayale kapılmadan, yansız olarak vermelidir.
- C) Sanatçının amacı gerçeği kopya etmek değil yeniden kurmaktır.
- D) Roman ahlakın aynasıdır; gördüğünü olduğu gibi yansıtır.
- E) Toplum ne ise roman da odur.

18. Bir kıyı kahvesinin önündeydi vapurumuz. Sait Faik 'Şu kahveyi anlatmak istersen söze nereden başlarsın?' dedi. 'İlk gözüne çarpan şeyler nelerdir? Sınav sorusu gibi bir şeydi. Birden şaşırdım; kahvenin duvarına asılmış İran Şahı ile Atatürk'ü gösteren renkli resimlere güzüm takıldı: 'Bu resimlerle başlarım, sonra kahvenin içindekileri anlatırım.' dedim. Sait kızdı, 'Hikâye, duvarda değil, orada oturan İhtiyar adamda.' dedi."

Aşağıdakilerden hangisi, Sait Faik'in anlatmak istediğine ters düşer?

- A) Yazarlıkta, görülecek şeyin ne olduğunu bilmek gerek.
- B) İnsan, hikâyede önemli bir öğedir.
- C) Yazar, her şeyi anlatmaya her gözlemi vermeye çalışmalıdır.
- D) Konuya, ayrıntılardan girmek sakıncalıdır.
- E) Hikâyede, ancak, önemli noktalara ağırlık verilir.

19. "Alaine, yazılarında kendi kanılarını aşlamaya kalkmıyor. Onu okurken birçok konuda onun gibi düşündüğümü görüyorum. Dediklerini yanlış bulduğum, sinirlendiğim oluyor. Gene de kitabı kapatmıyorum, kapatamıyorum. Beni, kendi düşüncelerimi, kanılarımı incelemeye götürüyor çünkü. Okurunun inandıklarım, kanılarım pekiştiriyor. Kendi açıldıkça, karşısındakini de açıyor."

Paragrafa göre, bu yazarın yazılarında, aşağıdaki niteliklerden hangisi yoktur?

- A) sürükleyicilik
- B) duygusallık
- C) düşündürücülük
- D) nesnellik
- E) eğiticilik

20. "Tutumlarını yediğim aydınlarımızın, belirli bir konu üzerinde düşünmek, bu konu üstünde daha önceden söylenmiş sözlere kendi düşüncelerini katmak çabalarını pek görmüyoruz. Güç geldiğinden olmasa gerek; daha çok 'Yanılırsak halimiz nice olur? Bizim için ne söylerler?' düşüncesinden."

Parçada sözü edilen aydınların eleştirilen yanı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirilere kapalı olmaları
- B) Düşünce yönünden tutarlı olmamaları
- C) Yanlı davranmaları
- D) Kendilerine güvenmemeleri
- E) Yeni düşüncelere sahip olmamaları

21. "Yazarın elbette bir hayal gücü vardır. Öyle olmasa değişik tipleri nasıl yaratabilirdi? Ama gerçekçi yazarın kurduğu hayal, gelişigüzel bir hayal değildir; yaşanılardan edinilen deneyime, bir dünya görüşüne dayanır. Bunun için gerçekçi yazarın hayal gücü, deneyimlerinden ayrılmaz; bu deneyimleri genelleştirir, değerlendirir."

Bu paragraftan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Kimi yazarların hayalleri belirli bir yaşam anlayışının ürünüdür.
- B) Yazarlar tipleri yaratırken gerçeklerden de yararlanır.
- C) Deneyimlerinden yararlanan.,yazarın dünya görüşünü hayaller oluşturur.
- D) Gerçekçi yazar, hayallerini deneyimleriyle güçlendiren bir kişidir.
- E) Hayal gücü, yazarların sık sık başvurdukları bir kaynaktır.

22. "Edebiyatımız karamsar mı, değil mi? Tartışılması gereken bir konu. Yalnız önce şunu belirtmeliyim: Karamsarlık konusunda sorun, en kötüyü, en dertliyi anlatmak sorunu değildir. Sorun, en kötüye, en dertliye bakış sorunudur. Yani yazarın gerçeğe bakışı, gerçeğe yaklaşma biçimidir. Çünkü acıyı dile getirmek başka şeydir, karamsar olmak başka şey."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bu paragrafta söylenmek istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Aynı konuyu işleyen iki yazardan birinin eseri karamsar öbürününki iyimser olabilir.
- B) Karamsarlık sorununu tartışırken yazının konusundan çok, yazarın durumuna bakılmalıdır.
- C) Gerçeği ele alıyorsa, yazarın karamsar olup olmaması önemli değildir.
- D) Sorunların özüne inebilen yazar, ya karamsar ya da iyimser olmak zorundadır.
- E) Bir yapıtın iyimser ya da karamsar olması edebiyatımız açısından önem taşımaz.

23. "Eski bir geçmişi olan Türk romanını, Avrupalı gözüyle inceleyen, onun zayıf ve güçlü yönlerini gösteren, sanat eğilimlerini saptamayı amaçlayan denemelerimiz yok. Hiçbir yazarımız, romanımızı, temsilcilerinden okuyup anlamaya çalışmıyor; yapıtlar üzerinde ciddi tartışmalar yok. Bir yazarımızdan söz edilmesi için onun ölmüş olması gerekiyor. Denilebilir ki, eleştiriyle 'mersiye'nin iç içeliği bize özgü bir durumdur."

Bu paragrafta yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Aydınlarımızın edebiyata ilgisiz kalmalarından
- B) Eskiliğine rağmen romanımızın gelişmemiş olmasından
- C) Romancılara, hayattayken gereken önemin verilmemesinden
- D) Ülkemizde batılı anlayışta eleştiri yapamamasından
- E) Romana, öteki türlerden daha az ilgi gösterilmesinden

24. "Hamlet, değişik kişi ve toplumlarca farklı yorumlanabilmektedir. Donkişot için de durum aynıdır. Donkişot'u, soyluların yıkılmakta olan değerlerini alaya alan bir yapıt olarak değil, tek başına kalsa bile doğruya, haklıya, güzele olan inancı savunma yürekliliği olarak yorumlayanlar vardır. Balzac'ın romanlarına da benzer yaklaşımla yeni anlamlar kazandırılmaktadır."

Bu açıklamaya göre sanat yapıtı için, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özü yönünden geleceğe dönük olmalı.
- B) Güncel olay ve olguları anlatmaktan kaçınmalı.
- C) Bakış açılarına göre değişik boyutlar içerebilmeli.
- D) İletisinin (mesajının) ne olduğu belirgin olmamalı.
- E) Evrensel değer yargılarının dışına çıkılmamalı.

25. "Eleştirel düşünme becerisini kazanmış kişi, birtakım düşünce kalıplarının içinde kalamaz. Onları yan yana getirir, üst üste dizer, yığar, aralarında bağıntılar kurar. Kısacası hazır bilgiler taşıyan bir kafa olmaktan çıkar."

Parçada sözü edilen beceriyi kazanmış bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çeşitli görüşleri aktaran
- B) Ezberciliğe karşı çıkan
- C) Yeni kavramlar oluşturabilen
- D) Yeniliklere açık olan
- E) Olaylar arasındaki ilişkileri görebilen

26. "Tolstoy'un çok hoş bir fıkrası vardır: Kendisine şiirlerini okuyan bir hevesliye Tolstoy, 'Puşkin'in şiirlerini okuduğum zaman dizelerin (mısraların) niye alt alta geldiğini düşünmüyorum da, sizin yazdıklarınızı okurken dizeleri niye yan yana dizmediğinizi anlamıyorum.' der."

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Puşkin'in şiirleri, ölçülü ve uyaklıdır.
- B) Gerçek şiir, düzyazıya çevrilemez.
- C) Bu genç şairin şiirleri, Ölçsüz ve uyaksızdır.
- D) Ölçü ve uyak, bir başına, şiiri şiir yapmaz.
- E) İyi ve kötü şiir dizelerin yapısından belli olur.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde arasöz, dolaylı tümleş göreviyle kullanılmıştır?

- A) Islak ve yapışkan hava, insanı bunaltacak biçimde gittikçe koyulaşıyordu.
- B) Ses, iyi ve etkili kullanılırsa, oyuncuyu başarıya ulaştıran bir araçtır.
- C) Yaşlı adam onu, kara kuru çocuğu, ağlayarak göğsüne bastırdı.
- D) Kitap okuyanlardan biri, emekli öğretmen Zeki Bey, ağır ağır yerinden kalktı.
- E) Yeşilyurt'taki evlerine, özlemini çektikleri yere, dönmek istiyorlardı.

28. "Karikatür" kelimesi, aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne göreviyle kullanılmıştır?

- A) Karikatür, iletişim gücünün yüksekliği nedeniyle sevilir.
- B) Karikatür, sanatların en dinamik olanıdır.
- C) Karikatür, toplumsal değişimlerin aynasıdır.
- D) Karikatür, yirminci yüzyılın etkin sanatlarından biridir.
- E) Karikatür, güldürmekten çok düşündürmelidir.

29. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru anlamı, bir zamirle sağlanmıştı?

- A) Bunca sıkıntıya neden katlandınız?
- B) Bu romanı benden sonra ki m okumak ister?
- C) Bu çiçeklere kaç para verdiniz?
- D) Kaçınıcı katta oturduğunu söyledi mi?
- E) Bana gizlice ne söylediğini biliyor musunuz?

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -ce eki, eklendiği kelimenin anlamında bir küçültme yapmıştır?

- A) Yumuşakçalar omurgasız, suda yaşa yan, kabuklu hayvanlardır.
- B) Çocuklar büyükçe bir binanın önünde birdirbir oynuyorlardı.
- C) Çocukların kendisini askerce selamlamasından çok hoşlanırdı.
- D) O, bu insanca davranıştan mutlaka etkilenir.
- E) Okulda buluşup topluca sinemaya giderler.

31. "Anlattıkları şeylerin niteliğine göre fiiller, kılış fiilleri (almak, taşımak, kazmak... gibi), durum fiilleri (yatmak, susmak, durmak... gibi), oluş fiilleri (doymak, uzamak, kararmak... gibi) diye adlandırılır."

Aşağıdakilerden hangisinde, yukarıda sözü edilen fiillerin tümü örneklendirilmektedir?

- A) delmek, dizmek, ezmek
- B) solmak, susmak, acıkmak
- C) ağlamak, oturmak, büyümek
- D) yolmak, kırmak, saçmak
- E) atmak, kalkmak, sararmak

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görme ve dokunma duyularına seslenen ayrıntılar bir arada verilmiştir?

- A) Sararmış kâğıt parçasındaki şiiri okudukça anıların, eski günlerin içine dalıyordu.
- B) Adamın gürlütlü, peltek konuşmasını dinledikçe sıkıntıdan terliyordu.
- C) Bursa ipeklisi gibi yumuşak, san, dalgalı saçlarını okşadıkça bir mutluluk duyuyordu.
- D) Uzayıp giden bu çorak, bomboz topraklara baktıkça içine bir sıkıntı çöküyordu.
- E) Erzurum taşından yapılmış yüzüklere, işlenmiş renk renk kolyelere hayranlıkla bakıyordu.

33. "Güzelliğin görece olduğu doğru değildir. Toplumu oluşturan bireyler birçok 'güzel' tanımında birleşiyor. Bir bakıma moda konusuna benziyor bu. Moda, başlangıçta bir tür kişisel ve yaratılan güzelliştir; yeni olduğu için de görecedir. Ancak bu yaratılan güzellik gerçekte ortak bir çabanın ürünüdür. Eliot'un dediği gibi 'Bugün geçmişle yönetilir; geçmiş de bugünle değişime uğrar.' Nitekim bunun böyle olduğunu, güzelliğin ortak bir çabadan kaynaklandığını, son yıllarda yapılan on araştırmadan sekizi doğruluyor."

Bu parçada öne sürülen düşünceyi açıklamak için şu yollardan hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanımlamaya yer verme
- B) Örneklendirmeye gitme
- C) Karşılaştırmaya başvurma
- D) Tanık gösterme
- E) Sayısal verilerden yararlanma

34. "1940 şiiri, kendinden önceki şiire bir tepkidir. Daha doğrusu o şiirde bulunmayan özelliklerin ardına düşmüştür. Şiirimiz, bir yandan şairin diline bağ olan engellerden arınırken, bir yandan da hayata yönelmiştir. Şiir masa başı ürünü olmaktan çıkmıştır. Hayatla alışverişini sürdürerek hemen her türlü konunun kapısını çalmıştır. Düşünceye ağırlık vermiş, sıradan insanın hayatına ayna tutmuştur bu şiir."

Parçaya göre 1940'tan önceki şiirimiz için aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Konuların işleniş bir çeşitlilik göstermez.
- B) Yazılanla yaşanan arasında bir bağlantı görülmez.
- C) Belirli konuların dışına çıkılmaz.
- D) Belirli kurallara uyma zorunluluğu vardır.
- E) Duygunun ve düş gücünün payı büyüktür.

CEVAP ANAHTARI

1-C 2-D 3-A 4-D 5-A 6-A 7-E 8-D 9-A 10-E 11-E 12-A 13-B 14-D 15-E 16-E 17-C 18-C 19-B 20-D 21-C 22-A 23-D 24-C 25-A 26-D 27-E 28-A 29-B 30-B 31-E 32-C 33-B 34-E